

PAMIATKOVÝ ÚRAD SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Naše číslo: PUSR-2021/5101-9/52752/JAN

Vybavuje: Mgr. Jánošová

Bratislava 21. 06. 2021

Pamiatkový úrad Slovenskej republiky podľa § 26 ods. 1 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov v spojení s § 44 ods. 4 zákona č. 49/2002 Z. z. o ochrane pamiatkového fondu v znení neskorších predpisov

doručuje VEREJNOU VYHLÁŠKOU

oznámenie o vydaní rozhodnutia:

Pamiatkový úrad Slovenskej republiky ako miestne a vecne príslušný správny orgán v zmysle ustanovenia § 9 ods. 3 § 10 ods. 2 písm. e) zákona č. 49/2002 Z. z. o ochrane pamiatkového fondu v znení neskorších predpisov (ďalej iba „pamiatkový zákon“) vydáva podľa § 15 ods. 1 pamiatkového zákona v súlade s ustanovením § 46 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov (ďalej iba „správny poriadok“) toto

rozhodnutie:

Pamiatkový úrad Slovenskej republiky podľa ustanovenia § 15 ods. 1 pamiatkového zákona v spojení s ustanovením § 2 ods. 2 pamiatkového zákona

vyhlasuje za národnú kultúrnu pamiatku

cintorín vojnový v obci Chotča, okres Stropkov, nachádzajúci sa na parcelách reg. KN C 207, reg. KN E 129/2, k. ú. Chotča. V zmysle listu vlastníctva č. 625 je parcela reg. KN E 129/2 na ktorej sa cintorín vojnový nachádza, vo vlastníctve Rímskokatolíckej farnosti Najsvätejšieho Tela Pána, Zámocká č. 518/18, 091 01 Stropkov. K parcele KN C 207 nie je založený list vlastníctva (vlastník nie je známy). Správcom daného cintorína je Obec Chotča, Chotča č. 3, 920 01 Chotča.

Odôvodnenie

V zmysle § 2 ods. 3 pamiatkového zákona je kultúrna pamiatka podľa tohto zákona hnutelná vec alebo nehnuteľná vec pamiatkovej hodnoty, ktorá je z dôvodu ochrany vyhlásená za kultúrnu pamiatku.

Pamiatkový úrad Slovenskej republiky (ďalej len „Pamiatkový úrad SR“) začal dňa 02. 04. 2021 správne konanie vo veci vyhlásenia cintorína vojnového v obci Chotča za národnú kultúrnu pamiatku na základe podkladu pre vyhlásenie národnej kultúrnej pamiatky (ďalej len „podklad“), ktorý vypracoval Krajský pamiatkový úrad Prešov z vlastného podnetu a na podnet občianskeho združenia Klub vojenskej histórie Beskydy.

Pamiatkový úrad SR ako správny orgán v súlade s ustanovením § 33 ods. 2 a § 27 ods. 1 správneho poriadku dal účastníkom konania možnosť pred vydaním rozhodnutia vyjadriť sa k podkladu rozhodnutia a to v lehote do 15 dní odo dňa doručenia oznámenia o začatí správneho konania.

Účastník konania Rímskokatolícka farnosť Najsvätejšieho Tela Pána zásielku v odbernej lehote neprevzal. Zásielka zaslaná účastníkovi konania do elektronickej schránky na Ústrednom portáli verejnej správy bola správne orgánu vrátená po uplynutí úložnej lehoty 03. 04. 2021. V zmysle § 32 ods. 5 písm. b) zákona 305/2013 Z. z. o elektronickej podobe výkonu pôsobnosti orgánov verejnej moci a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o e-Governmente) sa elektronickej správa považuje za doručenie aj vtedy, ak uplynie úložná lehota (15 dní) a notifikáciu o doručení adresát v tejto lehote nepotvrdil.

Oznámenie o začatí správneho konania spolu s podkladom bolo účastníkovi konania Obec Chotča doručené dňa 18.03. 2021. Účastník konania sa v danej lehote vyjadril k podkladu prostredníctvom mailu zo dňa 19. 03. 2021 kde upozornil na nesprávnosť vypracovaného podkladu (neaktuálny stav).

Vzhľadom na neznámych vlastníkov parcely reg. KN C 207 (nezaložený list vlastníctva) bolo oznámenie o začatí konania účastníkom konania doručované v zmysle § 26 ods. 1 správneho poriadku aj verejnou vyhláškou.

Verejná vyhláška bola na úradnej tabuli správneho orgánu vyvesená dňa 19. 03. 2021 a zvesená dňa 02. 04. 2021.

Na úradnej tabuli Obecného úradu Chotča bola verejná vyhláška vyvesená dňa 18. 03. 2021 a zvesená dňa 06. 04. 2021. Pätnásty deň vyvesenia verejnej vyhlášky je dňom doručenia.

Následne Krajský pamiatkový úrad Prešov aktualizoval skutočný stav predmetného cintorína a opravil podklad pre vydanie rozhodnutia.

Upovedomenie o oprave podkladu pre rozhodnutie spolu s podkladom bolo účastníkom konania doručované v zmysle § 26 ods. 1 správneho poriadku aj verejnou vyhláškou.

Verejná vyhláška bola na úradnej tabuli správneho orgánu vyvesená dňa 29. 04. 2021 a zvesená dňa 13. 05. 2021.

Na úradnej tabuli Obecného úradu Chotča bola verejná vyhláška vyvesená dňa 28. 04. 2021 a zvesená dňa 13. 05. 2021. Pätnásty deň vyvesenia verejnej vyhlášky je dňom doručenia.

Účastníkovi konania Rímskokatolícka farnosť Najsvätejšieho Tela Pána bolo upovedomenie o oprave podkladu pre rozhodnutie spolu s podkladom doručené 30. 04. 2021. Účastník konania sa v danej lehote k oprave podkladu nevyjadril.

Do podkladu pre vyhlásenie za národnú kultúrnu pamiatku bolo možné nahliadnuť na Obecnom úrade Chotča a na Pamiatkovom úrade SR. K oznámeniu o začatí správneho konania sa účastníci konania nevyjadrili.

Pamiatkový úrad SR v priebehu správneho konania zistil skutočný stav veci tak, ako to ustanovuje § 32 ods. 1 správneho poriadku, pričom vychádzal najmä z predloženej historickej, urbanistickej, a architektonickej charakteristiky cintorína vojnového, a následne posúdil splnenie kritérií podľa § 15 ods. 1 pamiatkového zákona, podľa ktorého sa vec, ktorá má pamiatkovú hodnotu, vyhlasuje za národnú kultúrnu pamiatku. Keďže podklad pre vyhlásenie veci za národnú kultúrnu pamiatku jednoznačne preukázal pamiatkovú hodnotu, ktorou je podľa § 2 ods. 2 pamiatkového zákona súhrn významných historických, spoločenských, krajinných, urbanistických, architektonických, vedeckých, technických, výtvarných alebo umelecko-remeselných hodnôt, pre ktoré môžu byť veci predmetom individuálnej alebo územnej ochrany, došlo k splneniu kritérií na vyhlásenie cintorína vojnového za národnú kultúrnu pamiatku vo verejnom záujme.

Správny orgán vychádzal zo skutočnosti, že predmetný vojnový cintorín v obci Chotča je cenným dokladom bojov, odohrávajúcich sa počas I. svetovej vojny v rámci karpatskej časti východného frontu na území stropkovského okresu v období od novembra 1914 do mája 1915. Rozlohou (576 m²), počtom hrobových miest (39) a počtom pochovaných vojakov (299) patrí medzi stredne veľké vojnové cintoríny v okrese Stropkov, z pohľadu architektonického riešenia medzi cintoríny s jasne vymedzenou a čitateľnou architektúrou. Cintorín je nositeľom súboru pamiatkových hodnôt:

Hodnoty historickej a spoločenskej: Cintorín vojnový v obci Chotča je významným, historickým nehnuteľným dokumentom (symbolom, mementom), nachádzajúcim sa v katastri obce, pripomínajúcim vojnové operácie z I. svetovej vojny, vrátane ich ničivých dôsledkov (vojnové obeť), prebiehajúce v jej okolí na prelome rokov 1914 – 1915. Historická hodnota tunajšieho cintorína vojnového spočíva tiež v tom, že je cenným dokladom rôznych spôsobov starostlivosti o toto pietne miesto od jeho založenia po súčasnosť.

Cintorín predstavuje pietne miesto tam pochovaných padlých vojakov. Vojnové cintoríny z I. svetovej vojny majú viac ako storočnú tradíciu. Jedná sa o prvé cintoríny svojho druhu na našom území, venované pamiatke tohto globálneho vojenského konfliktu.

Hodnoty urbanistickej: Cintorín vojnový bol v rámci urbanistickej štruktúry sídla, ktorého je súčasťou, t. j. obce Chotča, zriaďovaný s úmyslom, aby nebol obyčajným vojnovým pohrebiskom, ale aby spĺňal umelecko-estetické a kultúrne aspekty, aby predstavoval dominantu mesta a aby do jej urbanistickej štruktúry (predovšetkým z hľadiska materiálu, použitého pri jeho výstavbe – drevo, kameň, betón, zeleň) vhodne zapadol a nijako ju nenarušil. Štruktúra areálu vojnového cintorína, rozmiestnenie hrobových polí, situovanie centrálného pietneho miesta na ploche cintorína i samotný výber miesta pre jeho zriadenia v rámci urbanistickej štruktúry sídla sú odrazom premysleného urbanistického zámeru. Z urbanistického hľadiska má vojnový cintorín vo vzťahu k obci výnimočné a nezastupiteľné miesto, nakoľko je jediným obnoveným vojnovým cintorínom z I. svetovej vojny v obci, je významnou, neodmysliteľnou a neoddeliteľnou súčasťou jej zástavby už vyše 100 rokov.

Hodnoty architektonickej: Po architektonickej stránke cintoríny z I. svetovej vojny predstavujú unikátne a jedinečné diela s vlastným architektonickým výrazom, t. j. neexistujú dva identické cintoríny, každý jeden je originálom. Štruktúra areálu vojnového cintorína, rozmiestnenie hrobových polí, situovanie centrálného pietneho miesta na ploche cintorína i samotný výber miesta pre jeho zriadenia sú odrazom premysleného architektonického zámeru. Cintorín vojnový v obci Chotča je výsledkom diela neznáameho architekta.

Cintorín vojnový v obci Chotča v spojení so spoločenským záujmom na zachovaní veci a ochrane kultúrno-historických hodnôt, vykazuje pamiatkové hodnoty a tak spĺňa stanovené kritéria na vyhlásenie za národnú kultúrnu pamiatku.

Ústava Slovenskej republiky č. 460/1992 Zb. v znení neskorších ústavných zákonov v čl. 44 ods. 2 ukladá každému povinnosť chrániť a zveľaďovať životné prostredie a kultúrne dedičstvo. Podrobnosti o právach a povinnostiach v súvislosti s touto povinnosťou sú ustanovené zákonom (čl. 44 ods. 5 Ústavy Slovenskej republiky). Ochrana kultúrneho dedičstva je verejným záujmom, čo vyjadruje aj Deklarácia Národnej rady Slovenskej republiky v uznesení č. 91/2001 Z. z., pričom Slovenská republika je tiež v tejto oblasti viazaná medzinárodnými svetovými a európskymi dohovormi o ochrane kultúrneho a prírodného dedičstva.

V zmysle ustanovenia § 27 ods. 1 pamiatkového zákona sa základná ochrana kultúrnej pamiatky rozumie ako súhrn činností a opatrení vykonávaných na predchádzanie ohrozeniu, poškodeniu, zničeniu alebo odcudzeniu kultúrnej pamiatky, na trvalé udržiavanie dobrého stavu vrátane prostredia kultúrnej pamiatky a na taký spôsob využívania a prezentácie, ktorý zodpovedá jej pamiatkovej hodnote a technickému stavu.

Podľa § 27 ods. 2 pamiatkového zákona v bezprostrednom okolí nehnuteľnej kultúrnej pamiatky nemožno vykonávať stavebnú činnosť ani inú činnosť, ktorá by mohla ohroziť pamiatkové hodnoty kultúrnej pamiatky. Bezprostredné okolie nehnuteľnej kultúrnej pamiatky je priestor

v okruhu desiatich metrov od nehnuteľnej kultúrnej pamiatky; desať metrov sa počíta od obvodového plášťa stavby, ak nehnuteľnou kultúrnou pamiatkou je stavba, alebo od hranice pozemku, ak je nehnuteľnou kultúrnou pamiatkou aj pozemok.

Vzhľadom na uvedené rozhodol správny orgán tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

Poučenie:

Podľa § 53 a § 54 ods. 1 a 2 správneho poriadku má účastník konania právo podať proti tomuto rozhodnutiu odvolanie na Pamiatkový úrad SR, Cesta na Červený most 6, 814 06 Bratislava v lehote do 15 dní odo dňa oznámenia rozhodnutia účastníkovi konania.

Toto rozhodnutie je preskúmateľné súdom až po vyčerpaní všetkých opravných prostriedkov.

PhDr. Radoslav Ragač, PhD.
generálny riaditeľ
dočasne vymenovaný

Rozhodnutie sa doručuje účastníkom konania verejnou vyhláškou na:

1. úradnej tabuli Obecného úradu Chotča
2. úradnej tabuli Pamiatkového úradu SR
3. webovom sídle Pamiatkového úradu SR – www.pamiatky.sk
4. centrálnej úradnej elektronickej tabuli – www.slovensko.sk

Vyvesené dňa: 12.7.2027

Zvesené dňa:

Rozhodnutie sa doručuje – doporučene do vlastných rúk:

5. Obec Chotča, Chotča č. 3, 920 01 Chotča
6. Rímskokatolícka farnosť Najsvätejšieho Tela Pána, Zámocká č. 518/18, 091 01 Stropkov

Rozhodnutie sa doručuje – doporučene (po nadobudnutí právoplatnosti):

7. Okresný úrad Stropkov, Katastrálny odbor, Športová č. 832/2, 091 01 Stropkov

Na vedomie:

8. Krajský pamiatkový úrad Prešov
9. Pamiatkový úrad SR – založenie do spisu